

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre 1 „ 50 „
Egyes szám ára 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyiltér“ rovatban
közlendő cikkek soronkint
10 kr. díjért közölhetnek.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:
Kézdi-Vásárhelyt: Csik-Szeredában: Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádebó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyiltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadhatók.

Választás előtt.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Csik-Szereda, nov. 5.

T. szerkesztő ur! Lapjának — mint megyei érdekű lapnak — egyik kiváló érdeme, hogy nem kíván minden apró kérdésben kalánkodni s nyugodt, figyelmes szemlélője a napi eseményeknek, a nélkül, hogy ok nélküli agitációkat kezdene, vagy hivatlanul tolatkodnék olyan kérdések megoldásába, melyek a sajtó hivatását nem képezik. Mindamellett engedje meg azon észrevételt tennem, hogy olyan általános megyei érdekű és kiváló fontosságú kérdésben, milyen a közelgő megyei tisztújítás, talán több tintát is lehetne fogyasztani.*) Azért engedelmeimből bátor leszek e kérdésben egyet-mást elmondani.

A korteskedések egyes hivatali állásokra megvesztegette megindultak. Némi állásra valószínűs hajsza van rendezve. Nekem úgy tetszik, hogy az egész mozgalom nélkülöz egy egységes — de a megye érdekét mindenekfelett szem előtt tartó — főcélt. Nincs irány a az egész mozgalomnak. Minden ember, a ki képes, hogy meg tudja gondolni, mi-kép valamely állomás neki jó volna s még jobb ez állomás után járó fizetés, elindul, kalandozza a megyét, zaklatja a törvényhatósági bizottság tagjait, kéri pártfogásukat és szavazatukat. Ha ez így tart, a választók úgy össze-vissza lesznek hajszolva, hogy mire a választás bekövetkezik, mindenikünknek a feje egy nagy khaoszszal lesz tele, melyben bajosan tudunk kiigazodni. Mindez pedig csak azért, mert nincs egy irányelv, nincs elfogadható hangadás, melyhez a választók alkalmazkodjanak. Mert igaz, hogy minden választó teljes független ura szavazatának, de azért a legtöbb választó, különösen azok, kiket sem sógorság, sem komaság, sem személyes ellen-vagy rokonszenv nem köt, szívesen hódolnának valamely vezéreszmének, melyet a megye jó közigazgatásának érdekében látnának felállítva.

Alkalmasint ezen cél érdekében hívott össze megyei főispán ur ő méltósága a mult napokban egy szűkebb körű — nagyon is szűk körű — értekezletet. Azonban ez értekezlet megállapodásairól is a lehető legellentétesebb hírek keringenek a megyében. Senki

*) Teljesen igazat adunk t. munkatársunknak. Csak hogy ha azok, kiket oly közelről érdekel, nem kívánnak a dologhoz hozzászólni sem pro, sem kontra, a szerkesztő képtelen rá, hogy egyedül minden kérdést készen megérlelt találaton elő. Legyen szerencsénk többször, minél gyakrabban s így közösen több tintát fogyaszthatunk.

Szerk.

sincs tisztában vele. Így hát ez az értekezlet is csak azt csinálta, hogy semmit sem csinált. Szerintem nem is csinálhatott, mert annyira szűk körű volt, hogy nem is érezhette magát hivatva ily fontos kérdést a maga teljességében tárgyalni, annál kevésbé irányadó lépést tenni. Ezen értekezlet után is tehát ott vagyunk, a hol voltunk: teljes bizonytalanságban, folytonos zaklatások között.

Azt se tudjuk már most, hogy vajjon a sok jelölt közül igazán melyiknek ígérjük és adjuk szavazatunkat. Még mindig bizonytalanságban vagyunk és várakozunk egy elfogadható irányeszmére.

Minden bizottsági tag azon ohajtást kell táplálja, hogy megyénknek jó közigazgatása legyen, mit természetesen csak az tehet azzá, ha annak közegei, a tisztviselők, feddhetlen jelleműek, szorgalmasok, munkások és hozzáférhetőek. Ezt pedig különösen olyan bizottsági tagoknak, kik távol vannak a megye központjától s így gyéren van alkalmuk e részben közvetlen tapasztalatokat szerezniök, nagyon bajos kiválasztaniok azon legio számban ajánlkozó jelöltek közül, kikről a választó csak annyit tud, hogy igen jó bruder és pajtás így választás felé.

Azért az én nézetem az, hogy hivassék össze — nem bánom, ha a főispán ur által is — egy lehetőleg független elemekből, de több tagból álló értekezlet, mely, ha szükség, személyenként jelölje meg a megválasztásra alkalmas és érdemes jelölteket. Kik aztán a választók közül ezen értekezlet megállapodásaira nem reflektálnak, azok maguknak tulajdonítsák, ha szavazataik kárba vesznek a többség akaratának és a megye közérdekének figyelmen kívül hagyása miatt, szavazván oly jelöltekre, kikhez személyes érdekek fűzik.

Hogy általában milyen tisztviselőkre van nekünk szükségünk, ezt szerkesztő ur engedelmeivel egy későbbi cikkben fogom elmondani.*)

Rézpor.

A Kimpulujnyág nevű havason épült őrháznál október 5-én letartóztatott román katonák által elkövetett határsértés ügyének vegyes nemzetközi bizottság által leendő megvizsgálata elrendeltetvén, — abba Magyarország részéről Pogány György főispán, Barcsay Kálmán alispán, Borbáth Antal szolgabíró, Szentiványi Gábor kir. mérnök és Fabinyi Lajos csász. és kir. vezérkari ezredes, — Románia részéről pedig Vladesev tábornok, Baicojano őrnagy, Mi-

*) Várjuk.

Szerk.

hulec és Allancev urak és Lupic Sándor titkár küldettek ki.

Egy új mezőgazdasági iparág.

(Vége.)

Még érdekesebb az az összehasonlítás, melyet Wágner tanár a nálunk is elterjedt buza- és burgonyakeményítő-gyárak, valamint a kukoricakeményítő-gyárak között tesz. Már az egymagában, hogy a kukorica — a cikk tudományos értékű s kétségbevonhatlan adatai szerint — háromszorosan több fehérnyét tartalmaz, mint a burgonya, az előbbi mezőgazdasági kihasználásra sokkal alkalmasabbá teszi, mihez még hozzájárul, hogy a kukoricakeményítő-gyártás hulladékai (mint említve volt, a legkitűnőbb takarmány) nagy távol-ságokra is szállíthatók, miután táp- és tehát pénzértékük, arányosítva súlyuk- és térfogatukhoz, tetemesen nagy. A burgonya- és kukoricakeményítő-gyártás közt való összehasonlítást Wágner tanár ur még azzal bővíti ki, hogy ugy a keményítőnyeremény, valamint a talajnak a termelés következtében való kimerülése közt is párhuzamot von, a melyből az derül ki, hogy egyrészt a kukoriczával bevetett föld hektáronként kétszer annyi fehérnyét szolgáltat, mint a burgonyatermelés, maga a keményítőnyeremény pedig — főként azáltal, hogy a burgonyakeményítő minősége, tehát értéke is csekélyebb, mint a kukoricakeményítő — szintén ez utóbbinak előnyére szól, úgy hogy bizvást állítható, miszerint a talajnak csaknem egyenlő kimerülése mellett a kukoriczamelvelés 25%-ig terjedő nagyobb jövedelmet szolgáltat, mint a burgonyamelvelés.

Frappans adatok azok, melyekkel Wágner tanár a kukoricakeményítő-gyártás mellékterményeinek és hulladékainak (takarmány) értékét igazolja, a melyek arról győzik meg a figyelmes olvasót, hogy csak a hulladékok még a kicsinyben való gyártás méretei mellett is (pl. 25 mm. naponkinti feldolgozás) a gyártás üzleti költségeit tökéletesen fedezi, míg a nyert, illetőleg előállított keményítő értékesítése egészen tiszta haszon, azaz a cikk számvetése szerint egy 15000 frttal berendezhető gyár bőven szolgáltat 20—40 százalék, sőt még ennél nagyobb tiszta jövedelmet is; szóval úgy áll a dolog, hogy a kukoricakeményítő-gyártás — a takarmánnyal használható hulladék, a trágyatermelés, a husproductio és a termelési cikk értékeit mind egybevetve — oly rendkívül kedvező üzleti mérleget nyújt, minőt eddig egyetlen mezőgazdasági ipar sem szolgáltatott.

Mindezekon kívül érdekes még tudni, hogy a kukoriczából való keményítő-gyártást még oly gazdaságokban is sikeresen üzemeltetik, hol a kukorica maga nem termelhető; sőt Wágner tanár említ egy németországi gyárat, mely amerikai lőfogó kukoriczát dolgoz fel és mely a drágább nyers anyag mellett is prosperál. Ezen új iparnak a jövőre való kilátásait illetőleg megjegyezhető, hogy abban tultermelés, tehát jövedelmesség nem is képzelhető, mivel eddig tulnyomólag buzából gyártatván keményítő, ezen nagy piaci ára folytán értékesebb terményünk van hivatva helyettesíteni a kukoriczát; tehát a termelést egyszerűen a nyers anyag változtatása fogja átalakítani.

Gazdáink, kik földbirtokuk jövedelmességét emelni kívánják, az, im, röviden jelzett új mezőgazdasági iparágban oly tényezőre tehetnek szert, melylyel marhatartóink jövedelmét olcsó és kitűnő takarmány által, továbbá a földek termőerejének fentartására és helyreállítására szükséges gazdag trágyázást és végül a piaci termények (buza stb.) termelésének fokozását biztosíthatják. Wágner tanár ur ez érdemben a hozzá (Budapestre, Erzsébet tér, 19.) intézendő tudakozódásokra bárkinek készséggel szolgál bővebb felvilágosítással.

A hősök emlékünnepe.

Magasztos és kegyeletes ünnepély színhelye volt szombaton halottak napján S. Szentgyörgy városa. A szabadság és függetlenség kilencszázhatvan bajnokának, a harminczöt évvel ezelőtt harcban elesett székely hősöknek volt emlékünnepe, kiknek névsorát összeállítva, szombaton helyezte el a Rikán belőli honvédegyelet a Székely N. Muzeumban.

Az egyelet mintegy 15 tagból álló küldöttsége Horváth Ignác volt honvédhuzár-alezredes és a Rikán belőli honvédegyelet elnökének vezetése alatt lobogó fekete zászlóval délből 1 óra körül érkezett meg Kézdi-Vásárhelyről. A város végén Gyárfás Lajos főjegyző üdvözölte az érkezőket, kik azután nagy néptömeg kíséretében s éljenzések közt a Mikó-tanodához hajtottak, melynek udvarán a muzeum helyisége előtt folyt le a kegyelet egyszerű, de egyszerűségében is megható ünnepélye.

Az ünnepélyt Horváth Ignác elnök, ki díszmagyarban volt, nyitotta meg a következő beszéddel:

„A keresztény naptár szerint ma halottak napja van; gyöngéd szokásainkhoz tartozik kedves halottainkról évente megemlékezni, jelen alkalommal is tiszt. gyülekezet, épen egy ilyen kegyeletes ünnepélyre jelentünk meg.

Nem kétkem, tudva lesz önök mindnyája előtt, hogy a Rikán belőli h. egyelet hírlapilag köztudomásra juttatta, miszerint az 1848—49-iki önvédelmi és szabadság-

harczainkban elesett bajtársaink névsorát helységenként hivatalosan felvéve bírja; és azon lajstromot épen e mai napon, ezen nemes városba, nagyságos Cserey Jánosné urasszony által kezdeményezett és a székelly nemzethez ajándékozott Székely Nemzeti Múzeumba kívánja letenni.

Ime, tisztelt gyülekezet, ezen csomag az, melybe azok nevei fel vannak jegyezve, kik e kis szögletből Erdélynek és az egyikeből az öt székely székek. tüzhelyeik megvédéséért, a közös hazának szabadságáért és a nemzeti becsületért azt, a mi embernek legdrágább, életüket feláldozták.

Tehát halottak napja van ma, átzemlülve lesznek önök is mindnyájuk uraim és asszonyaim azon hazafiai érzelmetől, hogy — ezek is a mi kedves halottaink, a kikről helyén van ma itt megemlékezni. Mi egykori bajtársai az elesetteknek, kiket a sors még maig életben hagyott, sem éreztük, sem családjainkért nem tehetünk többet, mint azon hajós, ki nek hajója a beláthatatlan Océánon éjnek idején valamely sziget-szirten széltúzatik, de az ő élete csodálatosképen megmentve, igyekszik megsemmisült birtokának maradványaiból némely darabokat megmenteni, hogy azokból tovább evezhetésre valamely gyarló járművet alkothasson.

Tisztelt gyülekezet! Hasonló czállal igyekeztünk mi is elesett bajtársaink neveit kifürkészve feljegyezni, mely számunkunk czélját hogy elérjük, föl kell itt elismerőleg említenem Háromszék megye alispánjának, nsgos Forró Ferencz kir. tan. urnak és atyáinknak érdemeit, ki felkérésünkre e nemzetünk történelméhez tartozó ügyet a legnagyobb készséggel teljesítette, fogadja ezért a Rikán belőli h. egyletünk nevében nyilvános köszönetünket.

Megmenteni kívántuk tehát neveit azoknak, drága szellemi ereklyéket a történelemnek, az utóemzedék tanúságára, melyből illettséget szerezhethet magának a jövőben a felől, hogy valamint a közéletben az egyén becsületét köteles őrizni, annál inkább egy nemzet nemzeti becsületét, család tüzhelyét, törvényét, bárholon megátadhatnák is, köteles élete árán megvédeni. Messze van még az emberi társadalomnak alakulásában azon idő, mely az államokkal megértetté, hogy az ember nem azért lakója e földnek, hogy egymást felmészárolja, hogy egymás mellett békésen éljen és szabadon fejlődhesse.

A hatalmasok sokat tehetnek, csak emberi hűségüket a népek követelményeinek niveaujára alászállítanak.

Addig pedig a nemzetnek ifjai mivel-jék magukat munkában, szorgalom és tudományokban, pietással merengjenek el őseink nemes erényein, a haza és szabadság szeretetét ápolva fiatal kebleikben.

Anyák, kegyetekre leginkább hallgat a férj és gyermek; leányok, ezekre a lelkes fiataiság; ha még valaha vész fenyegetné a mi országunkat és kivált ezen elszigetelt székely nemzetet: az anyák tegyenek úgy, mint a spártai nők, midőn a fiu fegyverkezve hazája védelmére indult, és szavak kíséretében az anya adá által a paizst: „Vagy vele, vagy rajta”; — leányok! kegyetek mosolya nagy tettekre képes a fiatal férfunak lelkesedését birni — a hazára, nemzetre boruló vészes időben sugárk a fiúleikbe: „legyetek hűvek hozzánk, de szeressétek a szabadságot és becsüljétek úgy, mint ezek”

Az éljenzés lecsillapulta után Nagy Géza múzeumőr felelt, ki a múzeum igazgatósága nevében a következő beszédet tartotta:

„Méltóságos Elnök ur!

Mélyen tisztelt honvéd-egylet!

A Székely Nemzeti Múzeum igazgatósága nevében mély köszönetemet fejezem ki a Rikán belőli honvéd-egyletnek azon megtiszteltetésért, hogy muzemunkra bízta azon 960 hős emlékének megőrzését, kik a szabadságharc alatt Háromszék területén estek el. A hősiesség és szabadságszeretet, mely őket lelkesítette, régi tulajdonsága a magyarok, melyet őseink magukkal hoztak e hazába. Nem ritka e két tulajdonság, sok, sok nép bírja azokat, de kevés tudja megőrizni.

A magyar nemzet megőrizte.

Megtaláljuk azokat történelmünk minden szakában, fájunk minden rétegeiben.

A civilizáció, mely az élvezetek újabb meg újabb nemének megismertetése által sok népet elpuhított már, a magyar hősiességét és szabadságszeretetét nem semmisítette meg, de megnevesítette mérsékelve amabban azt, a mi vadság, ebben, a mi zabolatlanság.

A hősiességnek és szabadságszeretethez köszönhetjük, hogy a századok majd viharos, majd elpuhító eseményei közt, melyek talán sok nagyobb és hatalmas népet elsöpörték volna, fennmaradhattunk.

Évkönyveink listeltele vannak a hősi-

esség és szabadságszeretet bámulatra méltó emlékeivel; de soha oly ragyogón nem tűndölköttek azok, mint ezeltől 35 évvel.

E dicső napok emlékének megőrzése szent kötelességünk s mindnyájuk hatása alatt állunk azon kegyelethes érzelmek, mely által vezéreltetve a Rikánbelőli honvéd-egylet elhatározta megmenteni s a halhatatlanságnak átadni ama 960 székely hős emléket, kik az 1848—49-ki szabadságharcban vérükkel áztatták e földet. — Fogadja Méltóságos Elnök ur ismételtén köszönetemet, hogy a Rikán belőli honvéd-egylet múzeumunknak juttatta a szép és nemes feladatot, hogy az utókor számára őrizze meg az elesettek névsorát.

A beszéd végeztével a helybeli tanítók dalárdája a „Szózat”-ot énekelte el, mely után Kelemen Lajosné urhölgy, mint a múzeum nagylelkű alapítója özv. Cserey Jánosné urhölgy megbízottja, köszöntö meg a honvéd-egyletnek a múzeum iránt tanúsított figyelmet. A szép és lelkes éljenekben részesült beszéd a következő:

„Nagyon tisztelt alezredes elnök ur! Tisztelt honvéd-egylet!

Mint megbízottja a Székely Nemzeti Múzeum buzgó, lelkes alapítójának, legyen szabad, a Székely Nemzeti Múzeum igen tisztelt alapítójának nevében, meleg köszönetemet nyilvánítni a tisztelt honvéd-egyletnek, azon meleg, hazafias eljárásáért, hogy e század legdicsőbb korszakában a szent haza fennállásáért az önvédelmi szabadságharcban hősileg elvérzett honfitársaink névsorát, e tudománykincses falak közé elhelyezni kívánták.

Ha e kincses falak közti érdekes tárgyakra fordítjuk figyelmünket, látjuk azok közt fényesen ragyogni, legnagyobb vezérünk — Erdély megmentőjének — kit a szabad haza fennállásáért küzdő székely honfitársaink apjaknak neveztek, a halhatatlan Bem József altábornagynak, első osztályu magyar érdemjelét.

Fényes rendjel az, mert ki azt viselte, annak neve, vitézsége a szabad haza meleg szeretetét sugározza a nagy világi eseményekben. E sugarak örök világosságot árasztanak a több mint 960, szabadságért elvérzett honfitársaink nevére; mert a nagy bajnok vezér lángelméje, a hon üdvéért küzdő bátor sereg meleg hazaszeretetével egyesülve vívták ki azon világíró győzelmeket, mik a magyar nevet örök dicsőséggel koszorúzták.

E kincstartó falak hiven fogják megőrizni e drága névsort, mint legfényesebb emlékszobrát azok lángoló hazaszeretetének, kik egy szabad haza fennállásáért oly nemes buzgalommal, oly bátor elszántsággal éltek feláldozták.

Es miként a felhőtlen kék égen ragyogó nap életet ad a föld növényeinek, úgy adjon örök életet elvérzett honfitársainak drága emléke mindazoknak, kik a jövő korszakban is egy szabad haza fennállásáért lankadatlanul küzdeni, s ha kell, bátor elszántsággal halni készek lesznek!

Éljen a haza!!!

(Vége köv.)

Kiállításunk.

IV.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Gyó.-Szentmiklóson 1883. október hó 10-én a csikmegyei gazdasági egyesület által Gyó.-Szentmiklóson rendezett kiállítás alkalmával a mezei termények bírálatára kiküldött bizottság által.

Jelen vannak az alulírottak.

Megjegyeztetik, hogy Becze Antal rendes elnök helyett mint elnök Ferenczy István működik, Bakosi Gáspár előadó teendőit pedig Deér Venczel bizottsági tag végzi, Kristály Antal az elnök által mint bizottsági tag vétetett fel.

S így a bizottság megalakulván, mindenek előtt a kiállított tárgyakat megtekintvén, azokat általában versenyképeseknek ismerte el.

A bizottság a gabonaműveknél és az olajnövények magvainál a bírálatot kizárólag a szemeknek súlyát vévén alapul, s így a nagyméltóságu m. kir. földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium által kizárólag e czélra kiadott sulymérővel mérte meg az összes kiállított mezei terményeket, minek alapján a 327 kiállított tárgy után (súly szerint) tekintettel mind házi, mind pedig kereskedelmi czélra használhatóságát, a következő kiállítóknak ítélte a pénzbeli jutalmakat és dicsőítő okleveleket.

I. Az őszbuzánál:

1. Csik-csekefalvi Bándi Dánielnek 82 kilós után egy drb tíz frankos aranyat.
2. Csik-szent-tamási Agoston Ferencznek 82—3 k. után egy ezüst tallért. (Itt a bizottság, habár súlyosabb volt mint az 1-ső

pont alattié, nem véleményezte első díjnak, mivel a megállapított 5 liter mennyiség helyett csak egy és fél litert állított ki.)

3. Gyó.-ditrói Kopacz István 81—7 után egy ezüst tallért.

4. Dicsőítő oklevelet nyertek a következők: Gyergyószentmiklósi Márton Lajos 81—6, gyó.-szentmiklósi Csörgő Venczel 81—4, szentmártoni Márton Ferencz 81—3, csikszederai Becze Antal 81—2, csikszentmártoni Nagy József 81—2, gyó.-szentmiklói Madaras Péter 81 k. után.

II. Tavasz-buzák után:

1. Gyergyószárhegyi Keresztes Antal 82—6 k. után egy drb 10 frkos aranyat.

2. Gyó.-szentmiklósi Csörgő Viktor 82 k. után egy drb 10 frankos aranyat.

3. Gyergyószentmiklósi Angi András 81—5 k. után egy ezüst tallért.

4. Gy.-alfalvi Fülöp Sándor 81—5 k. után egy ezüst tallért.

5. Dicsőítő okleveleket nyertek: Alfalvi Balázs Gergely 81—3 k. után, gyó.-szentmiklósi Köllő Károly 81—2 k. után, gyó.-szentmiklósi Gergely Balázs 81—2 k. után, alfalvi Jakabfy testvérek 81—2 k. után, alfalvi Ávéd Kristófné 81 k. után és gyó.-szentmiklósi ifj. Kari András 81 k. után.

III. Őszi rozsnál:

1. Gyergyószentmiklósi Vákár Lajos 77—8 k. után egy drb tíz frkos arany.

2. Gyergyószárhegyi Gáspár Ferencz 76—5 k. után egy drb 10 frkos arany.

3. Gyó.-szentmiklósi Barta András 76—1 k. után egy drb 10 frkos aranyat.

4. Gyergyószárhegyi Kolcsár Ambrus 75—8 k. után egy drb ezüst tallér.

5. Gyó.-szentmiklósi Blénesi János 75—7 k. után egy ezüst tallért.

6. Dicsőítő oklevelet nyertek: Gyó.-szentmiklósi Balás Mihály 75—5 k. után, gyó.-alfalvi Lukács István 75—2 k. után, gyó.-ditrói Fülöp István 75—2 k. után, gyó.-szárhegyi Oláh József 75 k. és cs.-szentimrei Sándor Gergely 75 k. után.

IV. Tavasz-rozsnál:

Összesen hat kiállító lévén, ezek közül gyó.-szentmiklósi Mesko András 75—5 k. súly után dicsőítő oklevelet nyert.

V. Árpánál:

1. Cs.-szentmártoni Nagy József cheváliér nevezetű de itten közönségesnek tekinthető 70—3 k. után egy tíz frankos aranyat.

2. Gyergyó-szárhegyi Ferencz Ignác 70—2 k. közönséges után egy tíz frankos aranyat.

3. Cs.-verebesi Kovács Gergely 69—2 k. után egy ezüst tallért.

4. Gyó.-szentmiklósi Drotos János id. 69—1 k. után egy ezüst tallért.

5. Dicsőítő oklevelet nyertek közönséges árpa után: cs.-várdotfalvi Madár Imre 68—9 k. után, gyó.-ujfalvi Dobribán István 68—9 k. után, gyó.-szárhegyi Nagy Imre 68—5 k. után, Mihály János 68—5 k. után és a csik-szeredai Gazdasági felső népiskola által 68—3 kiló után.

A különleges csupasz árpák után pedig cs.-szentmártoni Márton Ferencz 80—2 k. után (geruszalemi) árpa után, gyó.-szárhegyi Rácz Ignác 78—8 k. után, alfalvi Benke Antalné 77—1 k. után és gy.-szentmiklósi ifj. Pongrácz István 77—1 k. után.

(Vége köv.)

Vádlottak padjáról.

Kézdi-Vásárhely, 1883. nov. 3.

(Vége.)

A leírt iszonyu tettét követő kora reggel épen a lemeszárolt részére kaszások mentek s azok, vérben fetrengve látván az áldozatot, egyik közülök visszament s hirt adott a faluban. Hirt kapott csakhamar az özveggyűlé lett gonosz asszony is s híven szeretőjének tett ígéretéhez, hogy maga is másokat fog vádolni, megnevezett 2 egyént, mint férje haragosa. A csendőrök ezek után eredtek s az egyiket az erdei kaszálólól csakhamar elő is kerítették s a bírósághoz bekisérték.

E közlen azonban a már ismeretessé vált szerelmi viszonyról fogva a szeretőre is kezdettek gyanakodni. A csendőrök tozást tartottak lakásán, hol egy vizes cseberben egy fejszét találtak, a vízbenlél daczára vérfoltokkal. Ez alapon, noha a honn levő anya azt állította, hogy a fejszével egy kakast vágott össze, a csendőrök Pakocs István kérekerítése után láttak. Sikerült is őt feltalálni, s minthogy ruháján is vérfoltok voltak felfedezhetők, őt is bekisérték a bírósághoz. Itt azonban egyelőre mindent tagadott, de gyanus lévén, vizsgálati fogságba helyeztetett.

Néhány nap múlva önkéntesen kísértette fel magát a vizsgáló bíró elé, hol a

fennebbiek értelmében szörnyű tettet részletesen beismerte. Vallomásának elvégzésével mintegy megkönnyebbülve felsohajtott s azt mondotta: „No, most már egészen megkönnyebbülve érzem magamat.”

E vallomás nyomán a korábban leartóztatott szabadon bocsátásával a gonosz asszonyra került a sor. Elfogatott szintén s a bíróság elé állítottott, de makacs tagadáson kezdte a dolgot. A kúruló asszony házánál is haladéktalanul megtartott a motozás, de semmi gyanus tárgy nem volt felfedezhető. Kérdőre vonatván, annyit beismert, hogy kártyát vetett, de az étetőül használt szernek készítését határozottan tagadta. E tagadást az asszonyok a végtárgyaláson is folytatták, de Pakocs István különösen a csábító bűnös asszonynak mindent határozottan szemébe mondott. Ez pedig folyton tagadott, de soha, még csak elvétve sem mert szeretőjének szemébe nézni. Néha közbe-közbe vágott, mintha csak megzavarni akarta volna a terhelő vallomást szemébe mondót, de ez folyton bátran mondotta vallomását s a közbevágásokat azzal utasította vissza: „Ne öröljön itt is mindig elől.” Szemére lobbantotta azt is, hogy ha ő nem bízta volna, neki arra semminemű oka sem volt. Hisz ő a meggyilkoltal mindig jó viszonyban volt. Ha a gonosz asszony nem mondja meg neki, hogy hol van férje s hol keresse azt fel, honnan tudta volna ő ezt? stb. A gonosz asszony folyvást tagadott, de soha sem mert még csak egy lopott pillantást is vetni a vádló szerető szeme közé.

Ily körülmények között, minthogy a tettes vallomását más mellékkörülmények, gyanukok is támogatták, a közbíró vádját a végelődáson is fenntartotta és Pakocs István, mint tettest, Bartók Antalné, mint felbújtó bűnrészt, a gyilkosság büntetésében bűnösnek kérte kimondani, s azért mindkettőre a kötél általi halálbüntetés kiszabását indítványozta, és pedig úgy, hogy az előbb Pakocs Istvánon s azután Bartók Antalnéen hajtatik végre.

A kir. törvényszék mindkét vádlott védő ügyvédjének előterjesztése- s illetve védbeszédjeinek meghallgatása után az ítélet feletti tanácskozára visszavonult s hosszabb tanácskozás után ítéletül kihirdette, hogy a Bartók Antalón elkövetett gyilkosság büntetésében Pakocs István, mint tettes, Bartók Antalné pedig, mint felbújtó bűnrészt, bűnös, s ezért Pakocs István kötél általi halálra, Bartók Antalné pedig életfogytiglani fegyházra ítéltetett.

Miként a röviden előadott indokokból hallható volt, a bizonyítékok Pakocs István ellen a törvény kívánalmainak mindenben megfelelő, teljes beismerő vallomás képezi. Bartók Antalné ellen pedig a beismerő tettes vallomása s az ezt támogató más gyanukok is, minek okából reá halálbüntetés kiszabható nem volt.

Mindkét elítelt, s különösen a csábító gonosz asszony, tumpult fásultsággal hallgatta végig az ítéletet. Sem a megdöbbenésnek, sem valamely lélektani változásnak jele felfedezhető egyik arcuzatán sem volt.

Egykedvű közömbösséggel nyilvánítták azt is, hogy az ítélet ellen felebbeznek. Bartók Antalnéra néve a kir. közbíró is bejelentette felhívását.

Igy érte utól és sujtotta az igazságszolgáltatás súlyos keze a két gonosztevőt, sőtét gonoszság- és titokzatossággal szőtt és keresztülvitt iszonyu cselekményükért.

P—m.

Mindenféle.

— Papunk jubileuma, Székely János k. vásárhelyi ev. ref. lelkész és Szacsva János énekvezér f. hó 4-én ülték meg 25 évi egyházi szolgálatuk jubileumát, mely alkalomra protestáns hívek, barátok és tisztelők fényes és megható ünnepélyességet készítettek elő. Vasárnap délelőtti istentisztelet tartott, midőn is az ev. ref. egyház szorongásig megtelt hívekkel; a városi tanács, a honvéd tiszti kar, a tanítói testület, egyesületek és társulatok testületileg jelentek meg az érdemduz lelkész és énekvezér tiszteletére rendezett ünnepélyességekben részt venni. Kovács István segédlelkész tartott emelkedett hangú beszédet, igazi szónoki hűvel s a szeretet és meggyőződés meleg hangján szólván az ünnepelték érdemeiről. Majd meg a tanítói dalkör ügyesen, összhangzón zengett „Oh, nemzetek nagy Istene” és a „Szózat” lélekemelő hangjai tölték be az Ur templomát. Az istentisztelet végeztével egyházközpont Molnár Józsiás lépett az Ur asztalához s meleg hangon üdvözölt Székely János lelkészt. Felsorolta mindazon intézményeket, melyek az ünnepelt pap tev-

kenysége folytán életet nyertek s melyekben emléke örökre élni fog. Erre az ünnepelt lelkész meghatottságtól rezgő hangon válaszolt. Röviden, de érdekesen adja elő 25 éves lelkéskedésének történetét. Ha ő tett e városnak valamit, abból a legnagyobb érdem az egyházközséget illeti, mint a mely őt törekvéseiben buzgóan támogatá. Elmondja, hogy jövőre nézve minő céljai vannak. Egy felső leányiskola felállítására és a kepepegváltási alap kiegészítése iránt működik s ezekre nézve kéri a hívek támogatását továbbra is. Ezután Török Bálint algonodnok üdvözölte Szacsva János énekvezért rövid velős beszédben, melyre az ünnepelt meghatott hangon válaszolt. Ezzel vége lett a templomi ünnepélyességnek s a közönség emelkedett hangulattal hagyta el az Ur házat. — Az istentisztelet után először a városi tanács tisztelgett az ünnepeltknél, hol a polgármester tartott rövid csinos beszédet. Ezután az egyházközség, a tanítói testület s végül a kézdivásárhelyi hölgyek siettek a ünnepeltet iránt érzett szeretet és tisztelgetnek kifejezést adni. A k-vásárhelyi hölgyek részéről Török Bálintné urhölgy tartott igen sikerült tartalomdus beszédet. A tisztelgések délután 2 órakor értek véget. Este hat órakor fényes bankett volt a tanácsház nagytermében, melyben 100-nál többen vettek részt. Pohárköszöntőt mondtak: Molnár Józsiás gondnok Székely János lelkészre, Török Bálint algonodnok Szacsva János énekvezérre, Szöcs József polgármester Székely Jánosra, Székely J. lelk. K-Vásárhely városára, Zoltáni komolói lelkész a k-vásárhelyi egyházközségre, ifj. Benkő Sándor Szacsva Jánosra, Török Bálint az erdélyi püspök Nagy Péterre, Kovács István s. lelkész Szász Domokosra, Molnár Józsiás a jelenvolt hölgyekre, Török Bálint Kovács István jbiróra stb. A vidám kedélyes vacsorát az épen Kézdivásárhelytől időző sz-udvarhelyi népzene- kar tette még élénkebbé. A mulatság éjjel körül ért véget. Ennyit jegyeztünk fel a f. hó 4-én lefolyt ünnepélyességekről. Székely János lelkész, mint nagy műveltségű ember, mint kitűnő lelkipásztor, egy negyed évszázadon keresztül ép oly lelkesedéssel szolgálta városunkban a szellemi haladás ügyét, mint a mily nagy befolyással volt egyházi szónoklatával hívei erkölcsi életére. Birta mindenkinek szeretetét és becsülését s így nyert befolyását és tekintélyét mindig a közző előmozdítására használta fel. Ő nevének e városban marandó emléket hagyott mindazon intézményekben, melyek az ő kezdeményezése vagy ernyedetlen tevékenysége által nyertek életet. Hasonló dicsérrettel nyilatkozhatunk Szacsva János énekvezérrel is, ki mint kedves modoru tevékeny ember, méltán megérdemli azon szép kitüntetést, melyben tisztelői részesítették s nem mulaszthatjuk el, hogy mi is ne vegyünk részt a közörömben s ne csatoljuk mi is azon jó kívánságunkat a közohájhoz, hogy tartsa meg az Isten sokáig az ünnepelt férfiakat a hitközség és város ügyeinek előmozdítására.

— **A veres kereszt egyeslet** csikszeredai választmányától azt kérdezi egy érdeklődő, hogy az hol és merre van? — és mit csinál? Hát azokat a régi jó fillérestélyeket nem lehetne újból feleleveníteni? Egyébiránt, ha a veres kereszt egyeslet ily estélyek rendezésére nem érez hajlandóságot, akkor jó lesz a szeredai nőknek más czim alatt egyesletet létesíteniök, hogy tespedő társadalmi életünket egy kissé felrissítsék. A férfiak most úgy is egyébbel vannak elfoglalva.

— **A K-Vásárhelytől állomásozó** 24-ik honvéd-zászlóalj érdemes parancsnoka Kassai Farkas Dániel ur Kolozsvárra áthelyeztetvén, a jövő hét folyamában fogja városunkat elhagyni. Általános a sajnálkozás a derék, közszeretben álló honvéd főtiszt távozása felett, ki mivelt, barátságos modorával még szilárdabbá tette azon jó viszonyt, mely a honvéd tisztai kar és polgárság között városunkban évek óta fennállott. Nem kevesebbet vesz társas életünk a kedves család távozása által, mint

a melynek finom műveltségű tagjai ünnepelel alakjai valának társas körünknek.

— **Eljegyzés.** Müller Antal gyergyószentmiklósi nyugalmazott pénztárnok közelebből eljegyezte özv. Moser Károlyné szombathelyi birtokost. Az esküvő rövid időn meg is tartatik.

— **A csikszeredai polgári olvasóköri** igazgató választmányja közelebből tartott ülésén elhatározta, hogy december 1-én tánczvigalmat fog rendezni a kör könyvtára javára. Addig is, míg a meghívók szétküldetnének, melegen ajánljuk közönségünk érdeklődő figyelmébe, annál inkább, hogy a körnek a múlt farsangon rendezett hasonló tánczvigalma, elég biztosítékot nyújt arra, hogy vigalmi minden tekintetben sikerültek, kedélyesek és fesztelenek lesznek. Polgárságunk kiváló örömmel fogadta a tánczvigalom eszméjét, miért a siker előre biztosítva van. Vidékről is sokan ígérkeztek. A közeledő tisztújítás küszöbén, nem épen utolsó gondolat volt a polgári körtől, hogy ő igyekszik alkalmat nyújtani egy ilyen nagyon népesnek ígérkező mulatságon az összejövetelre. A mulatság az újon nyitott „Csillag” vendéglő nagytermében egyttal első lesz, mely e helyen tartatni fog. A rendezést a kör választmányi tagjai vállalták magukra.

— **A csiksomlyói jótékony nőegyesület** f. hó 8-án az olvasó-egyesület helyiségében megkezdí fillérestélyeit. Az első estély rendezője Fodor Ingáczné. Egyszerű háziasság és kedélyességekről annyira ismeretek ezen estélyek, hogy elegendőnek tartjuk a megtartás idejére figyelmeztetni a közönséget.

— **A mult hét egyik napján** G. J. osdolai földbirtokos Brassó felé utazván, a Csernáton és Maksa közötti uton egy közönséges falusi szekéren utazó uri ember utána kiáltott, hogy vegye fel szekerére. G. J. ur nem ismervén az embert, kérését megtagadta és tovább hajtattott; azonban egy pillanat múlva lövések dördültek el, melyek azonban nem találtak. Maksán a csendőrségnél jelentést tett az esetről, leírva a fogat alakját, melyen az a tettes jöni fog. A csendőrség résen volt s mihelyt a jelzett idegen megérkezett, elfogták és a s-szentgyörgyi járásbíróshoz kísértetett be, hol, a mint értesültünk, kitünt, hogy a tettes egy F. J. nevezetű adófelügyelőségi gyakornok. Ezen esetről kifolyólag megemlítettük, hogy ezen uri embernek igen harcias hajlamai lehetnek, mert K-Vásárhelytől is revolverrel felfegyverkezve járta be fényes nappal az utcákat.

— **Agyonütötte** Péter István csikmadéfalvi földműves Péter Ferencz határpásztor azt, hogy marhát behajtotta. Egy istállóbeli lapáttal úgy ütötte föbe, hogy azonnal meghalt; nemkülönben súlyosan elverte az agyonütöttnek, hasonló nevű fiát is, ki apjának pártját fogta.

— **Az ellopott lovak.** Molnár Lajos csikmegyei kir. adófelügyelő helyettes lovai maig sem kerültek meg. A lovakkal együtt elvitte a tolvaj a kocsisnak fehér czondra posztóból készült vörös zsinórral kihányt bekesét, egy piros, lombos pokrócot és egy szürke lópokrócot. A lovak 4 évesek. Az egyik piros pej, a másik sötét pej; mindkettőnek farka rövidre nyírott. A sötét pejnek — mely a másiknál jóval nagyobb — a jobb első térdén ütős nyoma látszik. A károsult gazda, annak, ki a lovak nyomába vezet, illő jutalmat ígért.

— **Az építő iparosok téli tanfolyamára** a budapesti állami közép-ipartanodában (VIII. bodzafa-utca 28. sz.) még november hó 15-ik napjáig be lehet iratkozni; felvételnak a 14-ik életévet betöltött azon kömives-, ács- és kőfaragó segédek, a kik olvasni, írni és számolni tudnak s legalább egy évig a gyakorlatban működtek.

— **Nyilatkozat.** A „Székely Nemzet” f. évi egyik — nem tudom már, melyik — számában a papolczi „Községi miseriák” írója egy pár ferde állítást helyreigazítottam s aláírtam volt „Veridicus” névvel. A „miseriák” írója a „Székelyföld” 21., 25. és 28-ik számaiban a „miseriák”-hoz hasonló dolgokat közöl, kiterjeszkedve egyházra, községre, tanügyre s — Isten tudja, minő

intentióból — aláírja az általam a helyreigazításban használt „Veridicus” névvel. Minthogy több oldalról azon vélekedésről értesültem, miszerint alóírt volnék ama dolgok szellőztetője: ezennel ünnepélyesen kinyilatkoztatom, hogy: a „Székelyföld” 21., 25. és 28-ik számaiban közölt s „Veridicus” aláírásas megjelent cikkeknek nemcsak szerzőjük nem vagyok, hanem tudomásom sem volt rólok addig, míg a nevezett lapban közölve nem lettek. Papolcz 1883. november 1. Földes György, ref. pap.

— **Ifjabb Nagel Ottó** könyvkereskedésében Budapesten a nemzeti színház bérházában megjelent a „Magyar Általános Levelező” 8-ik füzeté; szerkeszti Knorr Alajos. A „Magyar Általános Levelező” eddig megjelent nyolcz füzeté képezi az egész mű első félkötetét. E félkötetben értekezik bevezetéképen a levelekről mint írásbeli fogalmazványokról és azok különleges jellegéről, ismerteti a nyelv és helyesírás szabályait, értekezik a szókorról, azok neimeiről, az alaktanról, a ragozásról és mondatokról, ezek részéről és neimeiről, szól a helyesírás jelekről és azok neimeiről; ezek után áttér a levélírás szabályaira, értekezik az írásmódról, ennek kellékeiről; ismerteti a levelek formásgait, ezek közt a belformaságokat, milyenek a felírás, megszólítás, a levél előrésze, a tárgy előadása, a levél berekesztése, aláírás, név, kelet, utóirat és külformaságokat; szól a levél czimezéséről, közöl különféle magyar, német, francia és latin czimereket. Ezek után áttér a levélmintákra; ezt megelőzőleg azonban szól a levelek osztályozásáról, a válaszokról. A levélminták közt találjuk: a meghívó, születési, házassági, halálóási jelentéseket tartalmazó leveleket; az értesítéseket tartalmazó leveleket; tudakozódó, kérdő, tanácsot és tanítást kérő és adó leveleket, az emlékeztető, intő, megbízásokat, megrendeléseket tartalmazó leveleket; az ajánló és felmondást tartalmazó leveleket; a feddő, dorgáló, szemrehányó, mentegető, igazoló és barátságos leveleket; a szerencsét kívánó, szórakozó, vigasztaló, ajándékozó, megköszönő és szerelmes leveleket; ezek után pedig hozza a virágyelvet és pedig a növények és virágok sorozatát, azután pedig a jelentmények betűrendes jegyzékét; azután szól a vegyes tartalmu levelekről és áttér a kereskedelmi levelek ismertetésére, felsorolja azok különböző neimeit, szól azok kellékeiről és közöl levélmintákat, és pedig körleveleket, tudakozódásokat, megbízásokat, üzleti összeköttetéseket, szolgálati ajánlközeseket, áruleveleket, vásári tudósításokat, megrendeléseket, szállítványozási ügyletekre vonatkozó leveleket összesen 387 levélmintát. Egyes füzet ára 30 kr, a husz ívet tartalmazó félkötet ára 2 frt 40 kr. Ugyanezen kiadónál kapható a teljesen megjelent „Ünügyvéd”, füzetekben, félkötetekben és egész kötetben füze és diszkötésben.

Gazdaság és kertészet.

Indítvány

a verebek szaporodásának megakadályozása iránt.

(Vége.)

Hogy mily jelentékeny károkat szenvedtünk mi is a verebek miatt, ha számokkal jelezzük, valóban megdöbbentő.

Ugyanis, ha kissé számításal kísérjük a verebek garázdálkodásait, azt tapasztaljuk, nincs olyan gazda, kinek évenként legalább 1—2 frt értékű kárt ne okozzanak, de ellenben vannak gazdák, kik 50—100 frtig terjedő kárt is szenvednek évenként.

Csikmegyében csak 15,000 gazdát számítottok; az egyes gazdákra eső kárt 2 frtra teszem s még ezen esetben is évenként 30,000 frt kárt szenved megnyék gazdaközsönsége; lakossága pedig következésképp drágábban szerzi be a mindennapi élelmi szükségletet.

Ezzel szemben drága kosztot tartott verebeink haszna igen csekély, mert a rovarokat is pusztítják ugyan, de csak akkor, mikor igen kis fiaikat étetik és mikor más élelemhez nem jutnának.

Azonban a verebek ily nagy számban létele ezzel nem menthető ki, mert kedves énekes madaraink és a fecskek kertjeinkben és kevés gyümölcsöseinkben a rovárszedést amugy is elvégeznék, míg most a verebek erőszakossága miatt onnan kiszorítva vannak.

Különben is már bebizonyított tény, hogy a verebek maggal táplálkoznak. Ezt beigazolta a különböző időben elfogott veréb felbonczolt gyomra, melyben csakis magtaláltatott.

De beigazolja azon tiszta tény is, hogy a verebek csak ott tenyésznek, hol szálás termények vannak; például Borszéken, hol gabnaféle nem termesztetik, egyetlen verebet látni nem lehet.

Ezen világos tényekkel szemben tehát jól felfogott érdekünk a verebek további szaporodásának lehető megakadályozását követeli.

Ez pedig olyképen történhetik legcélszerűbben (az állatkinzás kikerülésével), ha hatósági felügyelet mellett, minden év május, június, július és augusztus hónapjaiban a gazdasági épületekből és füzesekről a verébfiészkek, esetleg tojásaik leszedetnek.

Ezen tisztogatási művelet által a verebek szaporítása nagyban akadályoztatván, pár év alatt számuk annyira le fog apadni, hogy létezésük megszűnik csapás lenni a mezei gazdákra.

A fennebbiekhöz képest tehát, miután vadásztörvényünk a verebeket amugy sem veszi védelme alá, a következő tiszteletteljes indítványt vagyok bátor tenni:

Mondja ki a csikmegyei gazdasági egyeslet igazgató választmányja, miszerint a tul elszaporodott verebek által a mezei és kerti terményekben okozott kár már elviselhetetlen teher az egész megyére és ezért a verebek megkevesbitése igen kívánatos, sőt szükséges.

Továbbá mondja ki a csikmegyei gazdasági egyeslet igazgató választmányja, miszerint a verebek további szaporodásának gátlására célzó intézkedést magában foglaló javaslatot elvben elfogadja és a hatósági intézkedésért a megyei törvényhatóságot indokolt előterjesztéssel megkéri és pedig olyformán, miszerint az egész megyében a községi előjáróságoknál annak idejében a rendelet azon módon tétessék meg, hogy a jelzett tisztogatás az épületek és füzesek birtokosai által pénzbírságolás terhe alatt már a következő év tavaszán vétessek foganatba.

Teljes tisztelettel maradván a csikmegyei gazdasági egyeslet igazgató választmányának

Gyó.-Szentmiklóson, 1883. okt. 25-én

alázatos szolgálja
Csörgő Venczel.

A közönség köréből.)*

Székely-Keresztur, 1883. okt. 23.

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Székelyföld” folyó évi július 22-éről 58-ik számában Z. P. jegy alatt megjelent cikkre vonatkozólag, miután az abban érintett helybeli kir. járásbíróshoz ez idei vezetőjét illeti s az ottan történetéről rossz információk alapján, de másfelől mint német ajku közlő, ki az abban irt egyes tételek mélyebb értelmét és jelentőségét nem fogtam fel, azért bátorodom tisztelettel szerkesztő urat felkérni, miszerint méltóztassék ezen nyilatkozatomat kiadni, meremlített cikkemben kifejezett s sértésnek nevezhető kitételeket gonosz szándékból nem, hanem nyelvbeli járatlanságból használtam, egyszersmind pedig engedelmet kérek a sérelmestől.

Z. P.

Közöljük e cikket minden commentár nélkül. A hivatkozott közlemény szerkesztőségünkhöz a cikkíró azon világos kijelentése mellett lett beküldve, hogy közlő az abban foglaltakért a felelősséget bármikor elvállalja. No hát ennek épen jó alkalma kínálkozand. A közzéadó Z. Gy. ellen a sajtópert hivatalos meghagyásra vezetvén be, ily természetű sértéseket privát uton el nem simíthatni, mert a sértett állami tisztviselő lévén, a kormányzatnak áll érdekében a sajtó-eljárás során meggyőződni, ha vajjon az igazságszolgáltatás reputabilis kezében van-e? Ha az alappal, alap nélkül sértett bíró nem érzi szükségét állása védelmezésének, ott van felettes hatósága, a mely tudni fogja teendőit. Nekünk nincs szavunk ez ügyhöz. Szerk.

*. E rovat alatt megjelent közlemények közérdekből díjtalanul közöltetnek. A felelősség azonban a beküldőt illeti. Szerk.

T. Pál Ferencz községi bíró urnak Cs. Madarason. Ezeltűt másfél évvel a község érdekében közzétett pályázati hirdetés árát, melyről a nyugta akkor önnek előkezenségből meg is küldetett, szíveskedjék posta fordultával beküldeni; különben e felszólításunkat lapunk minden következő számában ismétlni fogjuk.

T. Nagy Imre, Dr. Kádbó Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos :
Szabó Albert.

Cs.-Karczfalván f. hó 27-én ment végbe a plebániái lak barátságos, családias falai között a tanítóválasztás az ezelőtt 8—9 évvel megválasztott s azóta a pap által önhatalmualag kifolytított iskolázék néhány tagja által, kik mellesleg mondvá legkevésbé törődnek az iskola érdekeivel, csakhogy a papnak némi szolgálatot tehesenek s kik között — még mellékesebben mondvá — elég van, kik az írás-olvasás nemes mesterségével csak azért nem foglalkoznak, mert az abc-t nem ismerik. Eltekintve bátrak vagyunk Csikmegye érellyességéről ismert érdemes dirigens biráját a szentesített törvények ily kijátszására figyelmessé tenni!!

*) E rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

Az érdeklődőt az idézett törvény szíves átolvasására utaljuk, megelégedvén az-
zal, miszerint a tanúgy érdekében azt, ki
e bajon segíthet, tisztelettel annak megte-
telére kérjük s az így suttymba megvá-
lasztott tanítót, mint absolute a többi pá-
lyázók mellett érdemtelent, nővére beesile-
te árán szerzett állomás elfoglalásától óva
intjük.

Dr. Szabó.
Gidó Jeremiás.

Gidó József.
Boltresz Ferencz.

1883.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtható, nyújtódi Kőnczei László végrehajtást szenvedő elleni 51 frt 21 kr. tőke követelés és járuléklai iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő Nyújtód köz-

ségében fekvő a nyújtódi 423 sz. telek-
jegyzőkönyvben 190₂, 514., 547, 564.,
960., 976., 1391., 1392., 1466., 2295.
2296, 2506., 3024., 3049., 3065., az
506 sz. tjkvben 1670., 1689., 2038.,
2819, 2847₁., 3090₁., 3163., az 510
sz. tjkvben 377., 972₁., 1269₁., 1357₂.,
1507₂., 1529₂., 2873 és 3197₁. hr. sz. a.
foglalt ingatlanokból végrehajtást szen-
vedő járandóságára 750 forinttal ezennel
megállapított kikiáltási árrban elren-
delte, és hogy a fennebb megjelölt in-
gatlanok az **1883. évi december**
hó 27-ik napján délelőtt 9
órakor Nyújtód községében a köz-
ség házánál megtartandó nyilvános ár-
verésen a megállapított kikiáltási áron
alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsúráának 10% telek-
könyvi testenkint készpénzben vagy az
1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett ár-
folyammal számított és az 1881. évi
november hó 1-én 3333. sz. a. kelt
igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt övadékképes értékpariparban a
kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881
LX. t. cz. 170. §-sa értelmében a bánat-
pénznek a bíróságnál előleges elhelye-
zéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék,
mint telekkönyvi hatóság 1883. év szeptember 25-én tartott üléséből.

és KIS MENNYISÉGBEN is feltűnő OLCSÓ ÁRON kaphatók:

Adás-vevési szerződés.
Adóbejelentés, kisírtásoknak
szeszgyárosoknak.
Adóhátralék-törlesztési kimutatás. L. K.
Adóhátraléki kimutatás, havi.
" " 1/4 évi.
" " 1 évi.
Adóösság-levél r. k. egyházhoz tartozó pénzalaphoz.
Anyakönyv, róm. k. nepsíkolák részére, B. minta.
Anyakönyv, tanköteles növendékek részére. (L. T.)
Állategészségügyi kimutatás.
Árverési feltételek.
Árverési kérés, ingóságokra és ingatlanokra.
Árverési hirdetmény bir. végrehajtóknak.
Árverési hirdetmény, adóügyen. (L. H.)
Baromvásári jegyzőkönyv.
Béketárgyalási jknyv, közs. bir. L. T.
Bélyegjegy-megrendelési iv.
Bélyeglelet. (L. H.)
Birtokiv; bel- és küliv. L. K.
Bizonyítvány, unjocozási felszólamlási ügyben.
Családi értesítő. (L. É.)
Cseléd-könyvv.
Csohánygyártmány-megrendelés.
Egészségi bizonyítvány, lovakknak.
Egészségügyi kimutatás, D. minta.
Értesítés a keresztelési, (születési) házassági és
haldlózási anyakönyvekből.
Felvételi npló a r. kath. iskolák részére, A. minta.
Felszólamlás unjocozási ügyben.
Gyálmoltak és gondnokoltak nyilvántartása.
Hadtökéses szokevények lajstroma. (L. I.)
" kipuhatolásijegyzőkönyve.
Hagyatékli leltár, kül- és beliv.
Haláleset-felvétel, bíróságok részére.
Haláleset-felvétel, gyámhatóságok részére.
Haláleset-felvétel a brassói kir. illetékkiszabási
hivatal részére.
Halál-okok idő szerinti kimutatása.
Halottkémli iktató-könyvv.
Halottvizsgálati bizonyítvány, I. minta.
Halottkémli jelentés, II. minta.
" orvosi segélyben nem részesi-
tett gyermekek haláláról, III. minta.
Halottkémli jelentés rendkívüli halálesetről, IV. m.
Halottkémli jelentés talált hulla iránt, V. minta.
Halottkémli jelentés ragályos, járványvá válható,
vagy járványos betegségben történt haláleset-
ről, VI. minta.

Halottvizsgálati könyv, VII. minta.
Halottkémi jelentés halottvizsgálati jegyzőkönyvekkel, VIII. minta.
Határidő-napló, közs. bir. 13. §.
Határszéli igazolványérti utalvány.
Honvéd-változási kimutatás.
Himnlőltási bizonyító tábla.
Himnlőltási részletes kimutatás.
Hivatalos árverési hirdetmény. Adógyű.
Havi adó-kimutatás. L. A.
Hivatalos bélyeglelet.
Hivatalos jelentés, a 3 hóig nem szorgalmazott végrehajtásról.
Hivatalos jelentés, a teljesített végrehajtásról.
Idésvény, községi bíraskodáshoz.
Idésvény, erdőkihágásos ügyekhez.
Iktató-könyv, község részére.
Iktató-könyv, erdőkihágásos ügyekhez.
Iktató-könyv, hadköteles szökevények részére.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio indubiam et adestator in Baptisatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio Indubiam et adestator in Copulatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio indubiam et adestator in Defunctorum.
Ítélet, községi bíraskodáshoz. (L. M.)
Járványbetegségi kimutatás.
Jegyzőkönyv a községben kiadott levelelekről.
Jegyzőkönyv a községben kiadott marhalevelekről.
Jegyzőkönyv a község előjárósága által kiállítottlevél-ajánlatokról.
Jegyzőkönyv a levágot szarvasmarhákrol.
Jegyzőkönyv az árvas követelésének nyilvántartásáról.
Jelentés, erdő-kihágásos ügyekhez.
Jelentési levél, utazók számára.
Jelzálogjog bekebelezése vagy előjegyzése iránti kérés és felzet.
Kataszteri birtokvi, kül- és belvi.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a honvédség részére.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a sorhad részére.

Kézbécsítési iktató-jegyzőkönyv.
Kézbécsítési végrendelet, közs. bírások.
Kielégítési végrehajtás iránti kérés, ingóság és ingatlanokra.
Kimitatás az év végén fennmaradt s behajthatóság czimén leírandó egyenes adóhátráléllal.
Kipuhatólasi jegyzőkönyv, hadköteles szökevényről. (L. H.)
Költségvetés, községi iskolák részére.
Kötelezvény, egész és fél íven.
Kötelezvény fél íven.
Kötelezvény, hely. hitv. egyházi pénzalapoz.
Közmunka-nyilvántartási jknyv.
Községi iskolai számadás.
Községi költségterv.
Községi marha-igazolvány. (Könyvecske.
Községi sommás marhalétszám-kimitatás.
Községi számadás.
Küladó-hátráléki kimitatás, kül- és beliv.
Levélboriték „Excellentissimo Illustrissim Reverendissimo Domino Domino Fran Lónhart” stb. czimírrattall ellátva.
Levélboriték „A főtisztelendő róm. kath. esz. hivatalnak” czimírrattall ellátva.
Levélboriték „A nagyon tisztelendő lelkeszi hínak” czimírrattall ellátva.
Lólevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Makacssági ítélet, közs. bír.
Maticrucula Baptisatorum.
„ Copulaturum.
„ Defunctorum.
Meghatalmazás.
Marhalével-jegyzőkönyv. (L. J)
Mixta-matrimonial.
Mulasztás-kimitatás, közs. iskolák részére.
Mutató-könyv, közs. bír. 12. §-hoz.
„ közigazgatáshoz.
Nemleges záloglasi és beszlési jegyzőkönyv ügyben. (L. Z.)
Nyilvántartás, erdőkíhágásos ügyekhez.
Nyugta és ellennyugta, r. kath. egyházmegyé.
Panasz, kisebb polgári peres ügyekhez.
Panaszkönyv, közs. bír

Panaszkönyv, erdőkihágásos ügyekhez.
Pénz-napló, erdőkihágásos ügyekhez.
Pénzbüntetések nyilvántartása, erdőkihágásos ügyekhez.
Pénzkezelési jegyzék.
Pénztári napló községek részére.
Pénztári napló községi iskolák részére.
Pénztári napló róm. kath. egyházmegyéknek, bel- és kívül.
Postakönyv.
Pótadó-főkönyv.
Rovatok kimutatás a róm. kath. egyház adósairól kül- és beliv.
Somnás macacssági ítélet.
„ kereset és felzet.
„ váltókereset.
Statistikai kimutatás, róm. kath. elemi iskolákhoz. vagyis: 3-as tábla.
Számla, utalvány és nyugta, szakértőknek, bűnügyben.
Szolgálati napló, a kir. csendőrség részére
Tulajdonosok községi könyve.
Tárgyalási jegyzőkönyv, közs. bir.
Tárgyalási jegyzőkönyv, békés esetekhez (Közs. bir.
Törzskönyv-lapja, kül- és beliv.
Törzsvész-jelentés.
Tulajdonjog bekebelezése iránti kérdés és felzet.
Utlevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Utlevél-utalvány, a legújabb belügymin. rendelet szerint.
Ügyviteli napló r. kath. lelkesi hivatalok részére
Váltó-kereset. (L. S.)
Váltó-óvás.
Vendég-könyv.
Változások kimutatás, a sorhad részére.
Változások kimutatás, a honvédség részére. (L. H.)
Zálogjog-bekebelezési, előjegyz. kérdés és felzet. (L. J.)
Zálogjog törlése iránti kérdés és felzet.
Záloglasi, becselési és árverési jegyzőkönyv adóügyben, kül- és beliv.
Záloglasi és becselési jkönyv, adóügy.
Záloglasi jegyzőkönyv, közs. bir.
Záloglasi-jegyzőkönyvi napló.

Elvállalok továbbá mindennemű könyvek, folyó- és röpiratok, bármennemű alapszabályok, hivatalos nyomtatványok, rovatos ívek, körlevelek, felhívások, árjegyzékek, számlák, étlapok, nász- és vigalmi jelentések, mindennemű meghívók, névjegyek, tánczrendek, újévi és más alkalmi üdvözlések, falhirdetmények, szóval minden a könyvnyomdászat körébe tartozó minták csinos és gyors kiállítását.

Végül ajánlom **írószereimet, levélpapiraikat, levélborítékaimat és tentáimat, Gyöngyösi-féle irkáimat, melyekből raktárt tartok s melyekből gyári áron**
szolgálgatok. Tisztelettel

Tisztelettel

SZABÓ ALBERT.

könyvnyomda-tulajdonos.

Ny. Szabó Albert gyorsajtóján Kézdi-Vásárhelytt.